

Tribuna Nouă

REDACTIA SI ADMINISTRATIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERTII
se primesc dupa tariful la Administratia ziarului si la toate agentii de publicitate.

Abonamente:
Pe 25 ani . 780 Lei
Pe 1/2 an . 390 Lei
Pe 1/4 an . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NATIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineata

3 Lei ex.

O expansiune inlesnita

Arad, 1 Sept.

Asupra proclamării republicii moldovenești de peste Nistru, a împrejurărilor în care a luat naștere această nouă înțelegere politică europeană dacă nu de-abinelea organizată de stat, și mai ales asupra consecințelor și situațiilor pe care le crează manevra diplomatică a sovietelor dela Moscova prin voiața cărora s'a creat noua republică așezată în coastele vechi Moldove, s'a vorbit la noi mai puțin decât în presa străină. Înțelegem foarte bine de ce o anumită presă dela noi a evitat să se ocupe de gafa diplomatică a sovietelor: organele care direct sau indirect servesc cauza comunismului, au tot interesul să acopere greșelile celor dela Moscova. Dar nu înțelegem de ce cealaltă presă n'a dat atenția cuvenită unui fapt care vine, în mod vădit, în sprijinul cauzei românești. Nu cumva sunt la mijloc considerații de abilitate diplomatică? Dar ce diplomație cocostată poate fi aceea care impune tăcere atunci când trebuie să strigi sus și tare și mereu că bine s'a făcut și conform principiului de auto-determinare a popoarelor că s'a creat această nouă republică, a poporului moldovenesc de peste Nistru?

Presa străină s'a ocupat însă dela început, dând toată atenția cuvenită unui atare eveniment care, fără voia celor dela Moscova, constituie în mod definitiv și fără putință de tăgadă, existența și drepturile românilor transnistrieni.

Nu mai departe decât acum câteva zile revista „La Vita Italiana” a publicat un lung articol bazat mai ales pe ultima lucrare a dlui ministru Ion I. Nistor, a cărui rodnică activitate științifică, națională și politică o schițează în cuvinte frumoase și bine meritete.

Românii desmosteniți de urgia stăpânirii străine sau pentru a se feri de năvălitori au părăsit vatra lor părintească din Banat și Ardeal, leșgându-și neamului nosru și s'au răspândit, în scurgerea veacurilor, pe aceeași cale numită „ver sacrum” pe care s'au răspândit și protopărinții noștri din Italia, peste tot pământul stăpânit în zilele noastre.

În departatele mealeguri, dincolo de Nistru, românii au fost cei mai vechi gospodari și ei cei dintâi, au imprimat acelei regiuni pecetea muncii, priceperii și hărănciei lor. Răspândirea elementului românesc peste Nistru a început într-o măsură mai mare în sec. XV, când românii au emigrat ca agricultori și negustori, ca păstori, ca pribegi, ca mercenari și robi, iar mai târziu în sec. 16 și 17 aceste emigrări s'au înțesit în număr atât de mare încât s'au înființat sate românești dincolo de Nistru și dincolo de Bug. După ce se vorbește despre raporturile românilor transnistrieni cu polonii și cu cazacii, se arată că uniunea Ucrainei cu Moldova pe vremea lui Duca Vodă a înlesnit mult trecerea fraților noștri peste Nistru și așezarea lor acolo, iar răpirea Basarabiei și alipirea ei la ruși a contribuit foarte mult la păstrarea naționalității românilor transnistrieni.

Frații noștri din Basarabia și Transnistria s'au deșteptat după revoluția din 1917 la o viață nouă, căci la congresul din Chișinău și Tiraspol au cerut ca programul lor național să fie tradus în fapt. Dacă

frații din Basarabia au scăpat de urgia bolșevică prin alipirea acestei mănoase provincii românești la patria-mamă, românii transnistrieni n'au auzit graul lor nici în biserici, nici în școală și nici în administrație. Deoarece la conferința din Viena românii au răspuns cu un refuz categoric la absurdele pretenții rusești asupra Basarabiei, care este și va fi totdeauna a noastră, Rușii au înființat republica autonomă moldovenească, care însă nu cuprinde pe toți românii transnistrieni, căci frontierele acestei republici nu s'ajung nici până la Bug și România locuiesc în masă compa te până la Elisabegrad, apoi nu e o republică deplin autonomă, căci nu depinde de Moscova, ci de Curkovi; limba română nu e singura oficială și numai doi din cei șapte membri ai guvernului sunt Români.

Citata revistă italiană încheie spunând că dacă din punct de vedere politic înființarea republicii moldovenești nu e decât o provocare la adresa României, din punct de vedere național înseamnă că bolșevicii recunosc în mod oficial, că dincolo de Nistru trăiesc 400.000 Români și în același timp mărturisesc românitatea Basarabiei, iar din punct de vedere cultural, autonomia fraților noștri atât de obidiți din Transnistria înseamnă un mare progres spre deșteptarea conștiințelor naționale, care va aduce neîntârziat bogate roade culturale și naționale.

Noi mergem mai departe decât confrății noștri italieni și, departe de a socoti înființarea republicii moldovenești drept o provocare, din punct de vedere politic, la adresa României, credem că suntem datori să mulțumim conducătorilor sovietelor dela Moscova nu pentru faptul că prin gestul lor au mărturisit caracterul românesc al Basarabiei, care nu mai are nevoie a fi demonstrat — ci pentru că au deschis, pentru mai curând sau mai târziu, nouă posibilități privitoare la înfăptuirea ideală a aspirațiilor naționale românești. Și aceste posibilități numai stau în puterea Moscovei de a le dosi. Ce au dat sovietele pentru judecările de mai târziu este bun dat — și în aceasta stă valoarea adevărată a înființării republicii moldovenești de peste Nistru.

Organizațiunea științifică a muncii

Congresul Internațional al organizațiunei științifice a Muncii, va avea loc în anul acesta la Bruxelles, în luna Octombrie.

România a fost invitată a participa. În acest scop au fost delegați dlul inginer C. R. Mircea și Vasilescu Carp, rectorul Școlii Politehnice, cari vor întocmi un memoriu și au fost însărcinați să prepare materialul necesar cu care să se prezinte la Congres în numele țării.

Importanța acestui Congres pentru țara noastră, e de a urmări cu deosebită atențiune mijloacele ce se vor preconiza pentru realizarea unei mai bune organizări a muncii industriale, căci prin aceasta vom reuși să dăm țării putința de o mai rețede refacere economică.

În special țările, cu valută defavorabilă au tot interesul să-și amelioreze mijloacele de producțiune și să reușească de a câștiga piețe de desfacere și în același timp a sporii puterea de consumație a maselor, printr-o mai rațională stabilire a salariilor și printr-o eficientă a produselor, care va rezulta în mod logic din o mai bună întrebuințare atât a combustibilului și a mijloacelor de transport.

NOTE

Intre scriitori și oamenii politici

NOTE

Arad, 1 Sept.

Cu toate aparențele cari stăruie să ne desmintă, sunt totuși între bărbații de stat ai globului și exemplare cari sunt în curent cu literatura, cu știința etc. și pot avea păreri în chestiunile de artă.

Exemplele sunt rare desigur, dar există.

Războiul cu prefacerile lui a împins în fruntea unor state oameni cari se numără astăzi printre cele mai puternice și mănoase personalități ale lumii. În locul trăgătorilor de stori și al monarhilor degenerați, s'au astăzi în fruntea unor state oameni înalți acolo prin inteligență, prin mână aspră și prin cinstite exemplare.

Așa se explică faptul că mulți din ei manifestă o dragoste nesfârșită pentru artă și literatură.

Într-o convorbire acordată unui scriitor francez, președintele Republicii Cehoslovace, dl Thomas Masaryk, se exprimă în termeni elogiosi despre noua literatură franceză declarând că „Henry de Montherlant e una dintre cele mai puternice personalități a tinerei literaturi franceze.” „De oameni ca Montherlant Europa amenință are nevoie pentru a și redobândi echilibrul”, încheie filosoful care conduce astăzi destinele Cehoslovaciei.

Mussolini e de-asemena în curent cu literatura țării sale și cu a străinătății. Ducele Italian are multă admirație pentru marii scriitori contemporani ai Italiei și se interesează de-a-proape de traiul și activitatea lor.

Hindenburg însuși, intervievat de un gazetar francez, a dat probă că e în curent cu literatura franceză, dintre ai cărei autori preferă pe: Victor Hugo, Maurice Barres și pe Henry de Montherlant.

Oricât de preocupată de grelele lor îndatoriri acești șefi de state găsesc timp și pentru lectură și nu se rușinează să ia în mână și câte-un volum de literatură contemporană.

În străinătate, se vede, bărbații politici nu folosesc cartea doar, pur și simplu, ca somnifer.

Dispozițiuni în vederea alegerilor Camerilor de Comerț

Ministerul de industrie și comerț a convocat pe toți inspectorii comerciali din țară, pentru a li se pune în vedere modul cum trebuie aplicată noua lege de reorganizare a Camerilor de Comerț în vederea alegerilor, cari vor avea loc în cursul lunii Septembrie.

Dl ministru al industriei și comerțului a recomandat inspectorilor să ia toate măsurile ca alegerile să se facă cu aplicarea strictă a legii intrând în acțiune instituțiunile numai oameni de profesie înălțându-se cu totul orice influență politică.

Aceste Camere trebuie să aibă un caracter profesional în cari vor figura persoanele cari au luptat și luptă pentru comerțul și industria țării.

Sosirea Suveranilor în țară

M. M. L. Regele și Regina sosesc Marți seara la Timișoara unde vor fi întâmpinați de d. general Văitoianu adinterim la președinția Consiliului și de d. I. G. Duca ministrul de externe.

Suveranii vor pleca cu un tren special direct la Sinaia unde vor sosi Miercuri la orele 11 și 50.

În gară vor fi întâmpinați de toți membrii guvernului aflători în țară.

Mari manifestațiuni pentru unirea Austriei cu Germania

Viena 31. Cu ocazia vizitei la Viena a 400 membri germâni din Uniunea populară austro-germană a avut loc o manifestație

publică importantă în favoarea alipirii Austriei la Germania. Dl Loeb, președintele Reichstagului a arătat problemele politice ce trebuie rezolvate pentru a ajunge la acest scop, care nu poate fi realizat decât pe calea Societății Națiunilor. Alți oratori au subliniat mai ales cauzele economice ale unirii. În cursul recepțiunei dela primărie în cuvântările ținute s'a accentuat din nou nevoia alipirii.

Politice

Nationaliștii și țărăniștii dându-și seama de situația reală care predomină viața comercială și industrială a țării se abțin dela alegerile din Septembrie.

Aceasta, spre binele comerțului și al industriei, unde n'are ce căuta politica de partid.

Ungaria și chestiunea dezarmărilor

Presă maghiară atacă cu violență pe d. Chamberlain, ministrul de externe al Marii Britanii care, răspunzând la o interpelare pe care un membru al Camerei Comunei i-a adresat o de curând a făcut următoarea declarație asupra controlului armamentelor în Austria și Ungaria.

„Considerând bună-voința pe care guvernul austriac o pune să execute stipulațiunile tratatului de pace, se poate avea în vedere o eventuală încetare a controlului interaliat în Austria.”

Cât despre Ungaria, ministrul de externe al Angliei și-a exprimat părerea de rău că, față de colaborarea foarte puțin binevoitoare a autorităților maghiare, clauzele militare ale tratatului dela Trianon nu puteau fi aplicate într-o măsură asemănătoare cu aceea din Austria, și că, prin urmare nu se poate fixa timpul în care se va sfârși controlul interaliat în Ungaria.

Epoca încetării controlului va depinde de atitudinea viitoare a guvernelor maghiare.

Publicațiunea maghiară „Revue de Hongrie”, care înregistrează deasemenea declarațiunile ministrului de externe englez n'are alt răspuns de dat decât să se refere la Liga Națiunilor, unde s'ar fi constatat în mod oficial — zice revista maghiară — că Ungaria a executat în mod lăal stipulațiunile tratatului dela Trianon.

Este înainte de toate de observat că dacă Ungaria a executat în adevăr unele clauze ale tratatului dela Trianon, este tocmai fiindcă a fost constrânsă de comisiunea de control.

Dar publicațiunea maghiară nu se mărginește la acest răspuns care nu poate sta în picioare și superficial, ci întreprinde o adevărată ofensivă împotriva vecinilor Ungariei.

În adevăr organul de propagandă maghiară, scris în limba franceză, adaugă:

Ceeace ne atinge în mod neplăcut în cuvintele ministrului britanic, este că nu găsește nimic de zis cu privire la înarmările statelor vecine cu Ungaria. Cu toate acestea acolo ar trebui să trimită comisiuni de control interaliat, căci prin mica sa armată de mercenari ce i s'a impus, Ungaria nu ar putea amenința pacea — dacă înseamnă a amenința pacea voința de a relua teritoriile maghiare pe care ea continuă a le considera drept ale sale, cu toată părerea dlui Chamberlain și cu tot tratatul dela Trianon.

Dacăcum se vede cu o îndrăzneală nemăsurată, publicația de propagandă maghiară încearcă nu numai să falsifice spiritul tratatului dela Trianon.

Tratatetele de pace alcătuite după sfârșitul conflagrațiunei generale nu au impus clauze de dezarmare statelor victorioase, ci aceluia cari au provocat războiul și în primul rând al cărora este Ungaria.

Față de starea de spirit care domnește în această țară, față chiar de declarațiunile de o sinceritate brută a revistei de propagandă maghiară, că, cu toate tratatele pe cari le-a semnat, Ungaria consideră drept ale sale teritoriile ce au fost alipite la alte state conform principiului naționalităților — este cert că e mai necesară decât ori când continuarea controlului interaliat în ce privește dezarmarea.

Acest lucru l-au înțeles foarte bine puterile mari din apus, și declarațiunile dlui Chamberlain — cari au făcut atât de mult șange rău sovieticilor dela Budapesta — sunt o dovadă că acest control va fi continuat atâta vreme cât starea de spirit din Ungaria nu se va modifica.

FOILETON

Dinții și norocul

— Amintirile unui dentist —

Mă pricep la scoaterea dinților dela vârsta de cincisprezece ani. Atunci am scos cel dintâi dinte.

Era o după amiază frumoasă de Septembrie. Știti, după amezile de Septembrie sunt de-obicei frumoase. Imi învățam lecția de istorie pe căruria din partea dreaptă a grădinei. Iar pe cărăruia cea din stânga, Lenuța, fetița de zece ani a gzdziei, învăța pe de rost „Românul și cartea”.

Prezența ei pe cărăruia din stânga îmi făcea mult bine. Pe această cărăruie erau doi meri încărcăți. Prea mi-ar fi stat gândul la ei, dacă nu era ea acolo. Și, lech-puți-vă, aveam să învăț lutre-gă viața lui Carol cel mare, cu încoronare cu tot.

— Cam la al doilea războiu al marelui împărat, Lenuța se strecură pe cărăruia mea.

— Mă rog nene, și u strofal

(Imi zicea „nene”, eram de-ar cu cinci ani mai mare.)

Și fără să aștepte răspunsul meu începu: „Rogu-te făcuca dragă,

„Rogu-te frumos,

„Nu mă purta după vite...
La al paltrulea rând se împiedecă. I spusese eu.

„Prima codrul stufos”.

Am trimis-o apoi, biseinjeles, pe cărăruia

ei, s'o lovețe încă odată, iar eu treceam la al treilea războiu și lui Carol cel mare.

Din când în când îi sirgam:

— Mai face, Lenuțo! Nu uita, că sunt și eu pe aici!

În urmă, i-am dat slobozenie să treacă la strofa a doua. Am trecut și eu la încoronarea lui Carol cu împărat roman. Dar când bătrânul papă punea coroana pe capul marelui om, auzi de odată pe cărăruia din stânga:

— Vai, vai, ce să mă fac Doamne? Vai, vai, vai...

— Iar o doare dintele, — gândiam. Dar... o să i treacă.

Părea că o să i treacă, în adevăr. Când poporul adunat în marea biserică a sfântului Petru striga: „Ave Caesar”, — începu și Lenuța să strige din toată puterea plămânilor:

— „Cumpără mi mai bine o carte, „Mândră, mititea.”

„Să mă duc până la școală.

„Să învăț din ea...”

Dar trecu repede la „vai” — și de-acum nici nu știa, căji „vai” a scos din pieptul ei. Am alergat repede la ea și am loțtebat-o:

— Iar te doare dintele, Lenuțo? Ori e prea grea poezia?

Ochii îi erau plini de lacrimi. Mă privea cu ei mănoasă și mai scoase cinci „vai” uri deodată. Iar eu am luat o hotărâre eroică.

— Lenuțo, — i-am zis, — să văd și eu dintele acela! Știu un leac, care te vindecă pentru totdeauna.

— Mă rog, nu cred...

— Să mă crezi Lenuțo! Eu sunt mare, nu mințesc... Nici tu să nu mințesti, niciodată...

Își deschise gurița. În clipa următoare degătește mule erau pe dintele ei. Se clătina în toate părțile...

— E „dintele noroului”, — gândiam.

Am zis apoi Lenuței:

— Mânăci prea multe bomboane Lenuțo!

Și până să se desmeticească, i-am scos dintele.

A tipăi, ca muscă de șarpe, ca orice om când îi scoți dintele. Apoi, în mai puțin de zece minute i-a trecut ori ce durere. A aruncat dintele, departe, departe...

I am zis:

— Vezi, Lenuțo, că eu am avut dreptate! Dintele ăsta n'o să te mai doară niciodată.

Și, șterpeliind două mere (le-am meritat vedeti) — m'am dus pe cărăruia mea, am mântuit repede pe Carol cel Mare și am trecut la retorică. Reîncepu și Lenuța:

— „Cumpără mi mai bine o carte.

„Mândră, mititea...”

Și celelalte. Dar g'asul îi era din ce în ce mai stins. Eu acum îmi învățam lecția, nestânjenit. Din când în când mă uitam în

Banca Generală

(1564) a județului Arad Soc. Anon.

Arad, Strada Alexandri No. 1. Telefon 8-34.

Face orice fel de operațiuni de bancă și bursă pentru țară și străinătate

Primește depozite spre fructificare.

Scout, reescont, incasări și plăți în toată țara.

Scrisori de credit asupra țării și străinătății.

Imprumuturi pe gaj de mărfuri și efecte etc.

Schimb de monede.

Mica publicitate

2 băieți sau fetițe de școală se primesc la o familie română din apropierea liceului. Informații în Croitoria de dame Elena Neguș-Siclovian Arad, str. Turnului 3. (1690)

Cel mai eficient izvor de aprovizionare cu postăverii englezești veritabile.

Tot felul de căptușeli, cele de trebuință pentru croitorii în magazia mare permanentă. 00000 (1672)

BRITISCH IMPORT

Arad, casa Neuman, Bulev. Regina Maria 9.

Scumpetea mereu crescândă

obligă pe gospodinele de a-și procura mai eficient chiar și Adausul la cafea. Eftinătatea însă nu e conținută în preț, ci în spornicia. Tocmai în această privință, „Veritabilul Franck” este neîntrecut, și fiind de prima categorie și în privința calității, el e folositor spre adevărată bucurie a gospodinei.

(1301-A 01)

Tipografia „Aradul”

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitații de cununie, boțez, petreceri, bilete de vizită, etc., etc.

Tipografia Aradul S. P. A.

Arad, Bulevardul Regina Maria No. 12 (In curte la dreapta).

România :: Primăria comunală Pilul-mare (jud Arad).
Nr. 686/1925. (1694)

Publicațiune.

Dreptul de vânat pe teritoriul comunei Pilul-mare (plasa Chișineu, jud. Arad) circa 7120 jug. cad., se va arenda prin licitație orală publică pe un restimp de 6 ani în ziua de 27 Septembrie 1925 la orele 14 în biroul notarial.

Prețul de strigare Lei 2000.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală.

Pilul-mare, la 31 Aug. 1925

INDISCIFRABIL, notar.

Primăria orașului Arad.
No. 18906/1925. (1695)

Publicațiune de concurs.

La Primăria orașului Arad, fiind mai multe posturi vacante deschidem concurs și invităm reflectanții, ca să-și înainteze cererile Primăriei orașului Arad, până la 15 Septembrie 1925, instruite cu actele lor sprijinitoare, conform art. 7, din regulamentul pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici.

Posturile vacante sunt următoarele:

- 1 director la abatorul orașului încadrat în VI—3.
- 1 notar la serviciul cultural încadrat în VII—3.
- 2 notari la serviciul economic încadrat în VIII—1 și 3.
- 1 notar la secția industrială încadrat în VIII—2.
- 1 percepător încadrat în VIII—3.
- 1 intendent la cimitir încadrat în XI—1.
- 2 pompieri cu leafa de bază 350 lunar.
- 1 supraveghetor la Azil cu leafa de bază 280 lei lunar.
- 1 portar la Azil cu leafa de bază 200 lei lunar.
- 1 vâmaș cu leafa de bază 350 lei lunar.
- 1 păzitor de câmp cu leafa de bază cu 200 lei lunar.
- 2 inmanuatori cu leafa de bază 280 respect.ve 350 lei lunar.
- 3 moașe comunale cu leafa de bază 200 Lei lunar.

Directorul abatorului, supraveghetorul, precum și portarul azilului, afară de leafă mai au și locuință în natură.

Atragem atențiunea postulanților, că clasa și gradul fixat în concurs este maximumul admis în buget, însă la numire se va avea în vedere clasa și gradul care corespunde cu titlurile, etatea și vechimea petenților, deși eventual vor putea fi numiți și sub clasa și gradația fixată în concurs

Petițiile pentru posturile de moașe comunale sunt a-se înainta dnu Șef-Medic al orașului Arad.

Arad, la 31 August 1925.

Primar: (ss) Dr. I. ROBU.

Pentru electrificarea țării

Se va convoca o conferință interaliată de specialiști la București

Odată cu votarea legii generatorilor de energie, ministerul de industrie și comerț, pentru punerea ei în aplicare, a apelat la guvernele din Franța, Italia și Elveția rugându-le să trimească în România câțiva specialiști care să studieze această chestiune și să ia contact cu delegațiunea română însărcinată cu elaborarea programului de electrificarea țării.

Primind cu bună voință invitația noastră guvernul francez a trimis la noi încă din luna Martie a. c. pe dnu Leguez, președintele Uniunii Sindicatelor de electricitate din Franța, Goldschmit, Guerin, și Lucant. Sosind aici delegațiunea franceză a luat imediat contact cu dnu ministru Vintilă Brătianu și Tancred Constantinescu care le a expus principiile generale ce stau la baza Legii Energiei și intențiunile urmărite pentru electrificarea țării.

Tot cu acea ocazie specialiștii streini au vizitat Institutul geologic, unde d. prof. L. Mrzecz, le-a dat informațiunile necesare cu privire la rezervele de energie de care dispune România.

Cu tot materialul cules, inginerii francezi au părăsit atunci țara pentru a se reîntoarce în toamna aceasta când va fi convocată la București o conferință inter-aliată pentru a discuta și propune modalitățile practice în vederea începerii programului pentru electrificarea țării.

Ziua acestei conferințe a fost definitiv fixată pentru 5 Septembrie a. c. și la ea vor lua parte, în afară de inginerii francezi și specialiștii elvețieni și italieni.

Ministerul de industrie și comerț în dorința unei cât mai strânse coordonări a acestor lucrări a întocmit o decizie prin care institue o comisiune însărcinată cu alcătuirea programului general de producerea și distribuția energiei. Prin lucrările efectuate de această comisiune urmează a se stabili centrele principale de energie ale țării, modul de utilizare cât mai intensivă a energiei hidrolice, coordonarea uzurilor hidro electrice cu cele termice de susținere, distribuția re-

țelurilor electrice, precum și stabilirea nevoilor de energie ale diferitelor regiuni ale țării și în special ale serviciilor publice.

Toate lucrările privitoare la electrificarea țării se întocmesc de Direcțiunea Energiei, din ministerul de industrie și comerț. Conducătorii acestei direcțiuni lucrează cu febrilitate la adunarea datelor necesare întocmirii programului general pentru electrificarea țării și care trebuie terminat înainte de începerea conferinței de la 5 Septembrie, în ale cărei dezbateri va fi supus.

Acest program cuprinde două părți distinctivă și anume: fixarea centrelor de energie hidrolice și termică și apoi stabilirea consumului de energie din întreaga țară.

În ce privește primul punct s'au întocmit broșuri și memorii scrise în limba franceză, cari vor fi înaintate spre cercetare specialiștilor streini și români și cari vor face baza discuțiunii conferinței interaliată. Cât pentru al doilea punct, directorul energiei, d. inginer Fundășeanu, secundat fiind de inginerii specialiști, a făcut anchete industriale la toate instalațiunile consumatoare și producătoare de energie din întreaga țară. Aceste anchete continuă și azi astfel că peste câteva zile direcțiunea va poseda toate datele cari vor servi la întocmirea programului general și la aplicarea cât mai practică a Legii Energiei.

Tot în legătură cu această chestiune direcțiunea energiei cercetează deaproape cererile de coaccesiuni termice și hidrolice, cari pe dată ce se rezolvă se supun avizului consiliului superior al Energiei.

Actualmente, ca cereri de importanță mare pentru coaccesiuni, sunt a dnu inginer Leonida pentru bazinul Bistriței Moldovene; a dnu inginer Al. Nicolau, P. Nicolau și I. Demetrescu pentru bazinul Jiului și aceea a societății „Industria miniere din Banat” pentru o uzină termică la Boș și Montană din județul Caraș-Severin.

În prima sesiună a sa consiliul superior al energiei va avea să se pronunțe asupra acestor cereri.

Părerile unui înalt prelat

— Asupra situației reale din țară —

I. P. S. S. Nicolae Bălan, Mitropolitul Transilvaniei și reprezentant al României la congresul universal creștin din Stockholm, luând cuvântul la una din recente sesiuni ale acestui mare areopag creștin a comunicat congresului următoarele realități din țara noastră:

Discuțiunea asupra punctului al doilea din programul conferinței noastre, se apropie de sfârșit. Cuvântările rostite până acum, s'au referit, toate, exclusiv la raporturile bisericii față de problemele industriale ale timpului nostru. Aceasta se explică prin faptul, că stimulați purtători de cuvânt, cari m'au precedat la această tribună, sunt cu toții cetățeni ai unor state cu industrii mari.

Permiteți-mi, vă rog, să invit atențiunea d-voastră acum la o mică excursie printre întinsele câmpuri aride ale unei țări agrare. O astfel de țară e patria mea România, a cărei populațiune constă în număr covârșitor din mici proprietari de pământ țărani. Aceste proprietăți țărănești au fost sporite ca număr și întindere printr-o mare reformă agrară, introdusă prin lege de stat și aplicată cu bun rezultat în cei dintâi ani după

război, când domeniul acesta era încă puțin studiat și, prin urmare, România n'a putut să se folosească de experiențele altor state.

Alături de alți factori, ca vechea noastră cultură populară și profundă influență religioasă a bisericii asupra maselor poporului, reforma agrară a contribuit la evitarea primejdiei bolșevice în țara noastră. Căci țărani, mulțumiți cu bucata sa de pământ, nu e accesibil pentru ademeri comuniste. Sunt în măsură să afirm, că nici în prezent și nici în viitorul pe care-l putem prevedea, statul nostru nu este amenințat de vre-o primejdie interioară a catastrofei comuniste, deși avem graniță comună cu Rusia.

Consecințele acestei reforme, la care biserica a cooperat cu plăcere s'au repercutat și pe țărani larg al vieții religioase și morale.

Declarând proprietatea cu funcțiune socială, a fost un postulat al dreptății, ca pământul să fie dat în proprietatea acelor cari îl cultivă cu trudă în sudoarea feții lor. Această dreptate împăciuitoare a intrat în sufletul clasei țărănești ideea, că omul nu este decât un chivernisitor al bunurilor materiale și că

spre cărăruia ei să văd: nu vine să reciteze strofele învățate?

A venit în adevăr, dar — nu m'am prea bucurat de venirea ei. Era galbenă, ca cearea, cu părul sărbilit și cu priviri speriate.

— Nene, — imi zise cu glas duios, plângător, — spune-mi, — o să mi mai crească dintele vre-odată?

— N'o să-ți mai crească, — i-am răspuns, așa ca s'o necăjeș...

Acum imi făcu o scenă, pe care n'o s'o uit nici odată. Se trânti la pământ și își izbi capul de răzorul cărăruiei. Răsuna grădina de țipetele ei.

M'apucă s'o domolesc. Ii spusei, că dinți copiii sub unsprezece ani cresc iar. Ea era numai de zece, prin urmare n'avea de ce să se teamă...

Dar ea nu se lăsa convinsă.

— Nu, nu! Dinții copiii cresc numai până la șapte ani. — Ce o să mă fac eu fără un dinte? Voi fi o fată cu strungă în gură... vai... vai... vai...

— Și apoi? — era să i zic.

Dar, mi-am oprit vorba în gât și m'am pus pe gânduri. Lenuța, poate, are dreptate. Eu, ușuratcu!, ca să mi pot învăța mai repede lecția, am lăsat-o pe toată viața fără un dinte...

Mă uitam la ea, trist. Citeam pe fața ei cea mai cumplită desperare, iar ochii ei pare-că imi ziceau:

— Vezi, m'ai nenorocit... O să cresc mare și n'o să mă iș nime...

Femeia tot femeie, la orice vârstă... Un mic defect de frumusețe o face să se gândească la șanșele mărișului de mai apoi... Trebuia deci s'o liniștesc cu orice preț.

Am făcut-o și asta. Roșind până după urechi, eu, elevul de clasa a cincea liceală (or', cum se zicea atunci, „studentul”) — am jurat în fața unei copile de zece a-i, că o să-i crească dintele cu absolutismă siguranță.

Atunci s'a domolit, a învățat poezia, iar eu am plecat în oraș să văd o altă Lenuță, mai mare.

Când m'am reîntors, mama Lenuței m'a așteptat în pragul casei, cu o falcă în cer și cu una în pământ.

— Ce trebă ai dumneata cu dintele fetei mele? De ce nu l'ai scos și vre-un ochi?

Și alte multe, vă puteți închipui. Dar nu le mai spun, căci ar fi prea lungă povestea.

În noaptea aceea am adormit târziu, târziu, numai după ce mi-am pus mâna pe inimă și am zis în gândul meu:

— Doamne, jur pe tot ce m'ai sfânt, că dac'o fi să nu se poată mărita Lenuța din cauza acestui dinte, o iau eu...

Un coleg de școală, fiul celui m'i vestit medic al orașului mi-a dus o carte despre durerea de dinți. Am citit-o întreagă. Da, dinții copiii de-obicei cresc iar până la zece ani... Dar de ce numai „de obicei”?

Când venea de la școală Lenuța își deshiddea gura mare în fața oglinzii. Eu o vedeam și gândeam:

— Doamne, de ce nu se fac minuni și în ziua de azi?

Când mergeam la școală treceam pe lângă o biserică purerea deschisă. Intram, mă puneam în genunchi în fața altarului și mă rugam:

proprietatea nu este numai un drept, dar o înaltă datorie morală.

Noile reforme agrare, au contribuit ele, ca să se înalte conștiința valorii și demnității personale a cultivatorului de pământ, iar prețurile muncii libere a căpătat o importanță morală superioară.

E de sine înțeles, că și marii proprietari ale căror proprietăți au fost simțitor reduse, trebuie să se simtă obligați a conștina pe țărani muncitori cu cinste, ca pe producătorul care, cooperând cu daturile cerului, dă păsca cea de toate zilele seama tuturor. Astfel se întâmpănește imediat preună viețuire armonioasă și solidaritate morală între diferitele pături sociale ale poporului.

Procesul vieții spirituale decurge în chip în sufletul cultivatorului de pământ decât în al muncitorului care și pe tot timpul vieții în zgomotul asurzitor al roților mașinelor din fabricile marelui industriei. El trăiește sub influența unor motive interioare și a unor împrejurări exterioare diferite. Principiile și întelețele finale ale păstoririi sunt, ca și cele ale diferitelor împrejurări aceleși, dar aplicarea lor practică și metodele trebuie să se acomodeze cu deosebire de situațiuni.

În primul rând predica pentru țărani cultivatori de pământ, trebuie să fie simplă și concisă ca natura însăși, bogată în icoane și luminoasă, ca viața sub cerul liber al lui Dumnezeu. Trăind în sânul naturii-mamă viața țăraniului agricultor este împletită în ritmul acesteia și trebuie astfel povățuit din cauză că el și poartă înțelegerea marilor mistere ale atotputernicului Creator și Providența plină de iubire a unui părinte cereesc, către toțiții săi. Când după cele o zile de muncă oboseitoare ale săptămănei, ziua Domnului tot satul se găsește în biserică și urmărește sfânta slujbă care simbolizează toate momentele mai însemnate din opera mântuirii, atunci în fața acestei multimi impresionată de o profundă evlavie, parabolele despre sămăntor, despre săcerători, despre Păstorul cel bun și cel rău, neîntrecute p'le ale Scripturii, capătă viață și grai și o semnificație de actualitate, ca și când în clipa aceea și anume pentru cei ce o ascultă s'ar fi coborât din cer la dânsii înțelegiunea izbăvitoare a Mântuitorului. Asemenea emoții cu greu li va fi dat să le trăiască muncitorului din fabrică. Dar aceste referințe de trai ale unui popor agricultor, trebuie prelucrate cu înțelegere și valorizate în sens religios-moral, de către păstorii de suflet.

Se anunță însă și la noi maiile probleme industriale și îndatoririle ce izvorăscind în secol pentru păstorirea de suflete a muncitorilor din fabrici și a celor din orașele mari. Vă suntem foarte mulțumiți pentru prețioasele îndemnuri, pe cari le-am primit, pentru soluționarea acestor probleme.

Totuși, mie mi se pare că există o oarecare deosebire de concepții între biserica noastră și a d-voastră. Dvoastră vă bazați pe o analiză cu temel această lume, care, pentru noi, nu este decât umbra realității celei înalte.

Adevărul deplin cred că și în acest caz se cuprinde în conștiința ambelor concepții. Astfel, vom sluji prin cele trecătoare celor netrecătoare și vom preamări pe cele netrecătoare prin cele trecătoare.

Dumnezeu să binecuvinteze străduințele tuturor deopotrivă și să facă ca din această conferință ecumenică să izvorască un adevărat duh ecumenic creștinesc și să se reverse peste întreaga lume.

Cetiți și răspândiți

Tribuna Nouă

— Doamne, nu mă lăsa cu ocară jurământului străbun... Tu ești atotputernic Doamne, dă-i Lenuței un dinte.

— Dumnezeu mi a ascultat rugăciunea și evenimentul mult așteptat, a sosit. Dinții creac cu dureri, dar Lenuța le-a suportat cu răbdare mucenicăscă.

N'aș fi spus povestea aceasta banală, copilărească. Dar ea are un epilog, nu pe copilăreșc.

S'a scurs an după an și eu m'am făcut dentist. Cum, cum nu, Lenuța s'a mărițat... cu mine. Dintele ei a fost c'noroc.

Am trăit zile albe împreună. Orice noi se lăsa pe „firmamentul” câniei noastre il alunga amintirea dintelui de odinioară...

— Lenuțo, suflete, — îi ziceam atunci — îți scot un dinte...

Lenuța zâmbia, zâmbiam și eu și norul se risipia.

După un an de căsnicie a durut-o înțeldevăr un dinte. A durut-o străduie vre-o trei săptămăni. Înăsfârșit, i'am scos. Nu peste multă vreme apoi... s'a născut Viorica. Așa se întoarce durerea omului în bucurie.

După doi ani i-am mai scos un dinte și s'a născut... Mărioara. Iar când i-am scos pe cel de-al treilea s'a născut... Lili. Trei diți, trei fete. Dinții Lenuței sunt aducători de noroc...

Și totuși, vedeți, mă gândesc de multe ori: n'ar fi bine oare să-i scot de-odată toți dinții și să i pun alții noi?

Aceia nu dor nici-odată...

Ședința Camerei Agricole din Arad

Un incident a zădărnicit prima ședință

Arad, 1 Sept.

Ieri 31 August a avut loc prima ședință a Camerei Agricole din județul nostru. Conform legii și regulamentului, în această ședință urma să se facă constituirea consiliului de conducere a acestei instituții.

Ședința a fost dela început agitată din cauza unui incident, ridicat pe o chestiune de ordin național.

La prima operațiune, aceea a validării titlurilor nouilor aleși care se face conform legii de către Camera completată cu membri de drept — în număr de 11 — unul dintre aceștia a cerut invalidarea noului ales, d. Vormitag, pentru motivul că acest domn, în anul 1921, a refuzat să depună jurământul de fidelitate către Statul român, în cali-

tate de primar al comunei Glogovăț — fapt care se poate dovedi și care constituie o culpă ce rănește dreptul de a avea funcțiuni publice sau de a reprezenta interese obștești.

În fața acestei contestațiuni formale, tovarășii de listă ai celui contestat au provocat scene violente cerând validarea. Pentru ca scandalul să nu ia proporții din pricina că s'a căutat din nou să se alunece pe terenul politic, cei 11 membri de drept ai Camerei cari și-au însușit contestația au părăsit sala de ședință.

Astfel s'a terminat prima ședință a Camerei Agricole din județul nostru.

Rep.

Internatul liceului „Moise Nicoară“ Arad

Condițiunile de admitere

În internatul liceului „Moise Nicoară“ din Arad, ce se va deschide cu începerea noului an școlar, în clădirea liceului, sunt libere 60 locuri. Nu pot fi primiți decât elevi ai liceului. Înscririle în internat se fac între 1-8 Septembrie.

Taxa de înscriere e de Lei 500. Taxa de întreținere e de Lei 12000 anual, plătită în 4 rate anticipative de câte Lei 3000.

Afară de această taxă internștii sunt obligați a aduce următoarele alimente: 120 kg. făină de fert, 30 kg. făină nula, 100 kg. cartofi, 10 kg. fasole, 12 kg. unsoare de porc, 6 kg. ciapă și 50 buc. ouă. Pentru elevii mari depărtări, alimentele se pot rescupăra în bani.

Elevii interni vor aduce cu ei următoarele obiecte: 1 plapumă, 2 perne, rufăria de pat (2 cearcafuri de pat, 2 cearcafuri de plapumă, 4 fețe de

perină, 1 cuvertură de pat (albă), un sac de pânză (lungimea 50 cm., lățimea 40 cm., în care se pune rufăria pe care o schimbă), 6 cămăși de zi, 6 gulere, 4 cămăși de noapte, 6 părechi ismene, 12 batiste, 12 părechi ciorapi, 4 prosoape, 2 părechi ghieta, 1 păreche papuci, un pieptene rar și des, perie de cap, de haine, de ghețe, perie de dinți, săpun, cremă de ghețe, cremă sau praf de dinți, ace și ață.

Internatul va avea tot confortul, stă sub directa supraveghere a directorului liceului și a corpului profesoral; profesori de specialitate vor sta în ajutorul internștii pentru o cât mai conștiințioasă pregătire a lecțiilor.

Alte informațiuni dă Direcțiunea liceului.

Arad, 1 Septembrie 1925.

Direcțiunea liceului „Moise Nicoară“.

Comunicat pentru elevii liceelor militare

1. Prezentarea la școală a elevilor dela liceul militar Iași s'a fixat pe ziua de 11 Septembrie, când vor începe observația medicală (carantina), examenul de corigență, integrale și de admitere în clasa V a.

2. Elevii corigenți și cu examene integrale dela liceele militare: Craiova, Mănăstirea Dealului, Târgul Mureșului și Chișinău se vor prezenta la școală în seara de 13 Septembrie.

Examenul se ține dela 14-22 Sept. Elevii promoțivi și clasei IV a cari trec examenul de admitere în clasa V a se vor prezenta în seara de 22 Sept.

Toți ceilalți elevi ai acestor licee se vor prezenta în seara de 25 Septembrie sau cel mai târziu în dimineața de 16 Septembrie.

3. Elevii corigenți și cu examene integrale dela liceul militar Cernăuți se vor prezenta la liceu în seara de 16 Septembrie.

Toți ceilalți elevi se vor prezenta în seara de 25 Sept., sau cel mai târziu în dimineața de 26 Sept.

Această comunicare ține loc și de ordin pentru elevii și privește numai pe elevii vechi ai liceelor militare.

Pentru elevii admiși anul acesta, se va da ordin separat și la timp.

Regele Boris bolnav

Londra. — Din Sofia sosște știrea că regele Boris al Bulgariei suferă de un violent atac de influență.

Mascagni în România

Ziarele vieneze aduc știrea că Mascagni, cunoscutul compozitor italian, va întreprinde un turneu în România, în asociație cu Emerich Tallér dela opera din Budapesta.

Concernul Stinnes a fost lichidat

Berlin, 31. — La Banca imperiului au fost negocieri cari au dus la deciziunea de a se lichida concernul Stinnes. Consorțiul de bănci creditoare a decis, în majoritate, lichidarea, care se va face prin plata datorilor ce grevează concernul Stinnes. Piata va fi făcută prin „Darmstädter Bank“, „Dresdner Bank“, „Disconto“ și „Deutsche Bank“, cari sunt interesate cu 35 milioane mărci aur.

Obligatiunile totale ale lui Stinnes sunt de 112 milioane plus garanții diferite de 8 milioane. Averea totală este socotită la 140 milioane mărci aur, în care intra și averea particulară a familiei Stinnes, evaluată la 35 milioane mărci. Este interesant că băncilor s'au sântit le revenea, pe urma lichidărea, un provizion de 16 milioane mărci, dar au renunțat la el pe motiv că lichidarea Stinnes o consideră ca o chestiune economică de interes general și național.

Armata roșie va face manevre în Septembrie

Se anunță din Moscova: Marile manevre ale armatei roșii au fost fixate în cursul lunii Septembrie. Două grupuri vor opera simultan: la nord pe frontierele estonice letone și la sud pe frontierele polono române.

Rolul principal e rezervat cavaleriei lui Budienny.

Dek.ții străini ai Internaționalei a III a vor asista la aceste manevre.

Marile inundații din Boemia

Praga, 31. — Apele cari au inundat în ultimele zile Boemia de sud, au început să scadă.

Primum următoarele amănunte cu privire la această catastrofă:

Se anunță cinci cazuri mortale.

În provincia Moravia trăznetul a ucis pe un tânăr de 18 ani. În orașul Butejovice (Bosovia de sud) o lucrătoare a fost ucisă de trănct. În orașul Beasov apele au luat un copil, precum și pe mama sa care voia să scape.

A mai fost ucisă de trănct și o moră reasă. Lângă orașul Taboria (Bravia de sud) apele unui lac au trecut peste țărni, ducând cu ele un lucrător.

În regiunea Carnato rusă liniile telegrafice au fost distruse, multe colibe au fost incendiate.

Autoritățile au luat măsuri spre a scriji populația nevoișă, acordându-i mai ales facilități pentru p'ata impozitelor.

x — **Inscrierile** la școala de muzică **Bekefi-Szalay** (Arad, Piața Avram Iancu 7. Etaj II), s'au început. (1688)

x — **În Cinematograful M. Iul Muresului** azi Miercuri se va reprezenta „**Horrido**“ istorioară de amor cu aventuri de vânătoare în 5 acte și ca adaus la acest program va rula cea mai nouă revistă de moda din Paris.

Începerea la orele 9¼, precis.

Căși familiare, de elită, moderne

căși cu chirii mari, convenabile pt. căsnicie, prăvălii de aromate, ospătării cu căși complete peste tot cu locuințe, hoteluri, vii cu recoltă, mori cu 2-6 petri, moșii mari și mici pe prețuri moderate se pot cumpăra prin biroul „**Fortuna**“ proprietatea lui Wallinger și Banóczy Arad, Str. Consistorului (Batthyany-u.) 31. (1697)

Jugoslavia și proiectul unui pact de siguranță în Balcani

BELGRAD, 31. — Suntem în măsură să reproducem opinia cercurilor informate din Belgrad cu privire la svonul după care ministrul afacerilor străine al Greciei Reșdis, ar merge la Geneva ca să prepare dispozițiuni favorabile propunerii făcute de guvernul Elenic cu privire la arbitrajul între Statele Balcanice. La caz că proiectul de arbitraj ar fi insuficient studiat, cabinetul din Belgrad va conforma răspunsul său cu interesele țării.

Dacă se va confirma că Reșdis ar încerca să atragă dispozițiunea puterilor străine în favoarea proiectului său căutând să facă o anumită presiune asupra guvernului din Belgrad, această acțiune ar produce în opinia publică sârbo-croate-slovenă, impresia unei demonstrații puțin prietenești.

Recentele declarații ale ex-Kaizerului

Pastorul ungar Donschik a făcut o vizită ex-Kaizerului, Wilhelm II-lea. El publică în „**Budapesti Hirlap**“ declarațiile pe cari i le-a făcut fostul împărat german.

După ce fostul Kaizer a făcut o declarație antisemită, privitoare la pericolul evreesc, el a spus că între popoarele dela nord și cele dela sud există o prăpastie.

Democrația de azi e o minciună. Eu respect pe lucrător — a declarat ex-Kaizerul — el nu e proletar, ci aristocrat. Muncitorul e colaboratorul lui Dumnezeu. Monarhia dacă e bine condusă, e forma de guvernământ care convine intereselor poporului.

Ocupându-se de literatura mondială, ex-Kaizerul a constatat că pe când în Germania se publică lucrări serioase științifice, în Anglia și Franța se publică istorioare despre aventuri.

Comuniștii încearcă să provoace revoluția în adăpostul țării

Se anunță din București:

Guvernul avea în ultimele zile informațiuni precise că agitatorii comuniști din țară, cari continuă să opereze pe cont propriu sau acoperiți de partidul țărănist — unde s'au însăris de formă plănuiesc să pună la cale d-zordine grave. Încredințați fiind, că rezultatul alegerilor agricole a slăbit disciplina în rândurile organelor administrative și a forței executive.

Intrușiți în mod clandestin, la București, președinții membrii ai consiliului general al Sindicatelor muncitorești, au discutat două zile de-a rândul și-au fixat tactica de luptă prin care, cu ocazia viitoarelor alegeri, să provoace revoluția în România. Conform înțelegerii stabilite, agitațiile trebuiau să înceapă imediat în toată țara și primele dezordine să fie provocate în noile teritorii. Avându-se în vedere viitoare alegeri dela Camerele de muncă și cele comunale, agitatorii din slujba Sovietelor ruse, cari stau adăpostiți aici de țărănișii lui Stere, scontau ca sigură lovitura ce vroiau s'o dea.

D'n ordinul comandamentului militar, în-tregul comitet al sindicatelor roșii, intrușiți clandestin, a fost arestat ieri la București.

Vizita escadrei de aviație poloneză

În urma invitațiunei Principelui moștenitor român, o escadră seriană poloneză, sub conducerea generalului Zagorski, a părăsit ieri Varșovia plecând la București prin Liov și Iași. Din escadră fac parte căpitanul observator Kopiel și locotenentii Kosinski și Proban. Aparatele sunt construite în uzinele poloneze.

Ateneul popular Tătăraș în Satu-Mare

Satu Mare, 29 Aug.

Cu un tren special a sosit azi în Satu-Mare, Ateneul popular Tătăraș din Iași, sub conducerea dlui C. N. Ifrim. Împreună cu Ateneul popular sunt încă câteva societăți culturale, între care: Societatea M. Costin din Roman, Casa Națională „Viitorul“ sub președinția av. av. atului Cornel M. za. Soci. cult. dia Hotin cu scriitorul dascăl Calinic Istrate.

Între excursioniști sunt 200 de basarabeni, săteni în cea mai mare parte.

Secția artistică a Ateneului o formează corul „Gavril Muzicescu“ sub conducerea dlui V. Popovici, apoi A. Ciolan, fost dir. conservatorului din Iași, M. Marlu prof. de conservator. Artiștii: soții Natalia și I. Profir, M. Popovici, G. Stefauși, absolvent al conservatorului din Cluj, d ra Gogă-

niceanu, solista, Elza Ciolan, pianistă, Tărcuș, prof. de dans.

Între excursioniști se află și un grup de bucovineni.

La sezațiunea va vorbi dl profesor Stambuliu din Iași.

Steagul Ateneului, admirabil lucrat în fir de aur, a fost botezat de dl Goldis, președintele „Astreii“. Pe el stă scris „**Usire prin cultură**“.

După recepția dela sala „**Dacia**“, pe care o vom da în numărul viitor, excursioniștii au vizitat orașul. Seara în sala Teatrului „**Nottara**“ a avut loc o sezațiune culturală artistică, dată de Ateneul popular Tătăraș. Duminică dimineața, excursioniștii vor pleca la Sighet, unde vor asista la desvelirea monumentului marelui patriot Ion Mihaly.

INFORMAȚIUNI

Asociația generală a studenților din Paris

Condusă și administrată de studenții delegați prin camarazii lor, ea oferă membrilor ei, foloasele unei solidarități morale, care le-a permis de a-și înlăptui o mulțime de revendicațiuni și le dă și un ansamblu de foloase materiale care li'ajută în continuarea studiilor, cu toate condițiunile aspre ale vieții.

Un restaurant cooperativ complet reorganizat în Noemvrie va servi cu prețuri reduse o hrană sănătoasă și abundentă. Există și săli numeroase de lucru, o bibliotecă care împrumută, pentru mai multe zile, cărți clasice, corespunzătoare fiecărei ramuri științifice, un atelier pentru bele-arte și pentru desenele industriale, o sală mare de scrimă, o sală mare de recepție unde au loc conferințele și baturile. Sireinii se bucură de aceleași drepturi ca și francezii și plătesc de oporivă o cotizație anuală de 24 franci.

Doar administrația casei este rezervată exclusiv francezilor.

Un comitet Franco Român va funcționa chiar dela deschiderea școlilor, dia Octomvrie. Scopul lui va fi, de a înlesni vederea studenților români la Paris și de a-i pune numai decât în relațiuni cu camarazii lor francezi.

Asociațiunea Generală a studenților din Paris, al cărei sediu este Rue dela Bucherie 15, în mijlocul cartierului Latin, la cățiva pași de Facultăți, adună la un loc, fără distincție de confesiune, de partid politic și de naționalitate, cinci mii de studenți, regulat înscriși în Facultățile și școlile mari.

Atentat criminal

Dupăcum se știe Simplonul a deraiat Vineri noaptea între Butoești și Străbaia.

Din primul moment s'a băsuit o mână criminală.

Ancheta deschisă întărește această bănuială.

Din prima relatare pe care un inspector al Siguranței Generale a Statului și organele de anchetă ale căilor ferate au făcut-o reiese că ne găsim în fața unui atentat criminal.

De altminteri în același loc s'a mai înregistrat și în anul trecut o lovitură asemănătoare, provocându-se, prin bolovani așezați pe linie, derarea unui vagon.

Raportul anchetei n'a fost încă depus.

Inscrierile pentru învățământul particular

Ministerul instrucțiunii aduce la cunoștința elevilor pregătiți în particular, că înscrierile pentru noul an școlar vor avea loc între 1 Septembrie și 15 Octomvrie.

Înscrierile se fac la direcțiunea școlii unde elevul a trecut anul precedent.

Dacă din motive serioase, unii elevi nu au putut să se înscrie până la 15 Octomvrie, cererile de înscriere se vor adresa inspectoratului regional respectiv până la 1 Noemvrie.

După această dată cererile de înscriere se vor adresa ministerului de instrucțiune: cel mai târziu până la 1 Decemvrie.

Cererile călugărițelor

Ministerul de Justiție continuă a primi zilnic cereri din partea călugărițelor „**Notre Dames de Sion**“ din Timișoara, pentru a li se acorda cetățenia română. Aceste cereri au ajuns până acuma la numărul de 65.

Congresul mondial al păcii la Paris

Paris, 31. — Al 4-lea congres pacific mondial se va deschide la Sorbona Miercuri viitoare. Fostul prim ministru Herriot, ministrul de instrucție, de Monzie și președintele Reichstagului Loeb, sunt pe lista oratorilor principali.

Unul din punctele principale ale programului va fi discutarea chestiunii dăă protocolului dela Geneva poate fi pus în vigoare cu toată opoziția ce i se face.

Aeroportul din Belgad distrus de ciclon

BELGRAD. — Ciclonul formidabil care s'a abătut zilele trecute asupra regiunii Belgradului, au cauzat pagube imense.

Se semnalează că tribuna în care se afla muzica militară a fost com.lect distrusă.

Instalațiile companiei de aviație franco-română a suferit importante stricțiuni.

Căpitanul Weiss care se afla la Belgrad și urma să se reîntoarcă la Angora nu a mai putut pleca din cauză că i s'a distrus aparatul. Căpitanul Weiss și un aviator sârb au fost răniți.

Furtuna a mai distrus și stațiunea de telegrafie fără fir.

Instalațiile și materialul volant al aeroportului au fost distruse.

Au mai fost și alte persoane rănite.

Admiterea în căminele studențești

Direcțiunea căminelor și cantinelor Uni- versității din București, face cunoscut studenților Universității din București, vechi și noi, că pentru a putea fi admisi în cămin și cantină, gratuit, semigratuit sau cu plată pe anul școlar 1925-1926, trebuie să depună în cursul lunii Septembrie 1925 până cel mai târziu la 1 Octombrie 1925 la secretariat în str. Gh. A. Cantacuzino N. 19, în fiecare zi de lucru între orele 9-12 următoarele acte:

- 1. Cererea (pe formular anume tipărit).
2. Act de naționalitate și cetățenie.
3. Act de stare materială a studentului și a părinților săi, emis de primărie și vizat de Administrația financiară pe anul 1925.

- 4. a) Copie certificată de pe diplmă (pentru studenții noi).
b) Ad verință dela facultatea respectivă de promovarea anului școlar precedent și notele obținute (pentru studenții vechi).
5. Adeverință de înscriere la Universitate pe anul școlar 1925-26.
6) Certificat medical de sănătate.
7. O fotografie recentă.
8. O declarație (pe formularul anume tipărit).
Admiterile se fac numai în baza examenului de admitere care se va anunța la timp.
Studenții admiși și de anul trecut, nu și vor putea recuipa locurile în Cămin decât după 1 Octombrie 1925.

Economice.

Perspectivile economice ale României

Unii din economiștii noștri, fac următoarele prevederi asupra balanței economice a României pentru anul în curs.

Table with 2 columns: Category and Value. Includes Valoarea exportului, Economile emigranților, Cheltuielile străinilor în România etc.

PASIV

Table with 2 columns: Category and Value. Includes Valoarea importului, Anuitatea datoriei publice externe etc.

DEFICIT

Table with 2 columns: Category and Value. Includes Valoarea importului, Anuitatea datoriei publice externe etc.

Cheltuielile Românilor în străinătate

După calculele statistice, cheltuielile Românilor în străinătate se urcă pe an la respectiva cifră de 35,000,000 lei aur, sau în valută noastră de azi, la un miliard și jumătate!

Fabricile de mătase din România

Actualmente sunt în țară, 46 fabrici de tricotaje și panglică de mătase, cu un capital de investițiuni de 284.300.000 lei, ocupând un număr de 4170 lucrători și întrebuințând ca materie primă 294 500 kilo grame de mătase vegetală.

Export de sare

În ziua de 21 Septembrie, se va ține la Direcțiunea generală a Regiei Monopolurilor Statale, licitațiune publică, pentru vânzarea la export a 30.000 tone (3000 vagoane) sare bolovan, provenită dela următoarele saline:

- a) 5000 tone (500 vagoane) dela salina Sănic, județul Prahova;
b) 10.000 tone (1000 vag ane) dela O. na Dejului (Transilvania);
c) 10.000 tone (1000 vagoane) dela O. na Mureșului Uioara (Transilvania);
d) 5000 tone (500 vagoane) dela stabilimentele C. mara-Sighet (Maramu. es).

Industria chimică din România

Industria chimică, reprezintă în industria generală a țării, locul următor: a) din numărul stabilimentelor industriale de 2.747.

Restul sunt ale industriei mecanice 2104 adică 24% sunt fabrici chimice.

b) Din capitalul investit în industria țării de 2.800.000.000 lei sur industria chimică reprezintă aproape 4%.

c) Din forța totală utilizată de industria țării, de 497.000 hp.

Industria chimică folosește 128.839 hp., restul rămâne indust. mecanice 368.161 hp. adică 27% din energia totală folosită de industrie, e întrebuințată de industria chimică.

d) din numărul lucrătorilor întrebuințați în industria țării de 157.423, industria chimică folosește 30.754, adică 25%.

e) Din personalul tehnic folosit de industria țării, ingineri, chimiști, mîștrii calificați de 6700, industria chimică folosește 1800 adică 27%.

Reglementarea producției și consumației cărbunilor din țară

Ministerul industriei și comerțului pentru a putea studia mai bine politica ce trebuie urmată în chestiunea combustibilului din țară, a numit o comisiune care să regle-

menteze producția și consumația cărbunilor pe diferite regiuri.

Comisiunea este compusă din d. ni ing. Tâmbulescu, prof. la școala politehnică din București ing. N. Theodorescu, directorul general al Soc. „Petroșani“, Șt. Pretorian, directorul general al C. F. R., Gh. Caracostea, secretarul general al ministerului de comunicații și G. Damaschin, fost director al combustibilului.

Ședința va avea loc joi 4 Septembrie a. c.

Tezaurul dela Moscova

După datele ce avem, tezaurul dela Moscova se urcă la suma de 428 milioane lei aur, care după valuta de azi, face vr'o 17 miliarde aproximativ.

Camera de Comerț Româno-Ungară

„Uniunea generală a Industriașilor din România“ sesizată de mulți industriași, a intervenit la Ministerul de Industrie, Finanțe și Externe pentru a știe dacă aceste Ministerse ar avea obiecțiuni de făcut în contra ideii de a înființa o Camera de Comerț Româno-Ungară.

„Uniunea“ socotește că o asemenea creațiune, judecată din punct de vedere pur economic, ar putea aduce reale foloase economiei naționale a țării prin restabilirea relațiilor dintre țara noastră și țara vecină Ungaria, aceasta cu atât mai mult, cu cât foarte multe și importante industrii ale țării erau până înaintea de încheierea păcii în strănse relațiuni cu industriile și cu finanța ungară.

Deasemenea, opinează „Uniunea“ că este evident, că o bună parte din industriile noastre de export cari până eri aparțineau regatului Ungar și se alimentau cu produsele respective din țara noastră, astăzi prin faptul că ele se găsesc în hotărâri țării noastre, fac ca Ungaria, lipsită de aceste industrii, devine la rândul ei, tributară lor, spre marel folos al economiei noastre naționale. Din parte ne vom reveni.

Târgul din Viena

Administrația târgului din Viena informează că scoalo domnește liniște completă și nu sunt temeri de demonstrațiuni. Sunt cele mai bune speranțe în ce privește acest târg de toamnă fixat pentru timpul dela 6 până la 13 Septembrie, întrucât și vizitatorii străini s'au anunșat în număr foarte mare.

Orele de lucru în Germania

Sindicatul Central German al Industriei de forje și laminare, a publicat de curând o circulară în care sunt rezumate rezultatele unei anchete despre durata muncii în uzinele din acest sindicat. Au răspuns 45 de stabilimente, dintre cari numai 7 aplică săptămâna de lucru de 48 ore. Intr'o uzină de Sud, săptămâna este fixată la 53 ore. În 19 uzine se lu. recză câte 54 de ore pe săptămână (3 uzine din Westfalia, 4 uzine din Renania, 4 din Germania Centrală). Intr'o uzină din Renania, săptămâna de lucru este de 55 de ore. În alte 12 uzine, cea mai mare parte în Westfalia Renană, săptămâna este de 56 sau 57 de ore. În 4 uzine se lucrează mai mult decât 56 de ore pe săptămână Săptămâna de 57 ore și jumătate este aplicată într'o uzină, cea de 58 de ore, într'o alta, și de 60 ore într'o a treia uzină, pe când într'o a patra uzină, săptămâna de lucru este de 66 de ore.

Săptămâna de lucru este deci în cele mai multe cazuri de 54 sau de 56 de ore

Devizele și valuta.

Rad or 28 August.

Table with columns: City, Deschiderea, Inchiderea. Includes Zurich, Berlin, Amsterdam, New-York, Londra, Paris, Milano, Praga, Budapesta, Belgrad.

Table with 2 columns: City and Exchange Rate. Includes București, Varșovia, Viena.

Cursul devizelor București

Table with 2 columns: City and Exchange Rate. Includes Paris, Berlin, Londra, New-York, Italia, Elveția, Viena, Budapesta, Praga.

Valute:

Table with 3 columns: City, Cerute, Oferite. Includes Napoleon, Mărci, Leva, Lire otomane, Sterline, Francezi, Elvețieni, Italiani, Drachme, Dinari, Dolari, Marca poloneză, Coroane austriacă, maghiară, cehoslovacă.

Ouă proaspete se capătă încontinuu pe prețurile cele mai eficiente de zi în zi. Arad, Piața Catedralei (Tökoly-I.) 14.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Table with columns: Direction, Train Name, Type, Time. Includes Teiuș, Timișoara, Curtici, Brad, Oradea-Mare, Pecica, Jimbolia, Otlaca.

Calea Ferate Arad-Podgoria

Mersul trenurilor

Large table with columns: Train Name, Direction, Time. Includes Arad-Ghioroc, Ghioroc-Pâncota, Ghioroc-Radna.